

Týmto postupom založená je zmätočnosť podľa § 385. 1. b) tr. p. na ktorú z povinnosti úradnej bolo zreteľ vzťah.

Preto zrušil N. S. v tomto smere rozsudok súdov nižších, túto kvalifikáciu pomlúnil a v dôsledku toho aj trest znova vymenil podľa § 383., sadzba I. tr. z.

(Rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 6. augusta 1924, č. Zm. III. 519/24.)

Podmienečný odklad výkonu trestu pri prečinu pletíh dľa § 11., bodu 4. z. č. 568 19.

Obžalovaný preto bol za vinného uznaný prečinom pletíh dľa bodu 4. § 11. úžer. z., že začiatkom januára 1921 k tomu koncu započítal si 350 kg cukru, aby ho podľúdnym spôsobom vyvlekol do Rumunska, a vymenil za múku pre vlastnú potrebu. Dľa toho obžalovaný nespáchal čin z pohľadky nízkej a mešstej. Po spáchaní honeutvedeného trestného činu bol sice zavedený proti obžalovanému dve trestné pokračovania pre iné trestné činy, pomevác alle v týchto záležitostiach obžalovaný bol právoplatne oslobodený na základe bodu 2. § 326 tr. p. zpod starchy obžaloby, preto z honeutvedenej okolnosti nie je možno to uzatvárať, že obžalovaný by nebol viedol poriadny život. Pomevác obžalovaný od spáchania tohoto trestného činu, pre ktorý odsúdený bol, iný trestný čin nespáchal, hoci od tej doby už viac než 3 roky minuly, pomevác ďalej obžalovaný je zachovalý, má riadne zamestnanie a rodinu, a čin spáchal len preto, aby pre vlastnú potrebu — dľa svojho hájehnia sa na svoju sviatbu — započítal si múku, preto Najvyšší súd má za to, že obžalovaný povedie poriadny život i bez výkonu trestu.

Súdna tabuľa teda sa mýlila, keď nepovolila podmienečného odkladu výkonu trestu.

Je tu dôvod zmätočnosti uvedený v bode 2. § 385. tr. p., následkom ktorého Najvyšší súd pokračoval dľa odst. 1. § 33. tr. p. nov.

Najvyšší súd podmienečne odložil i výkon peňažného trestu, lebo v čase spáchania činu bol platný § 1. zák. č. 562/1919, ktorý povoluje odklad peňažného trestu, a prísnejšie ustanovenie odst. 4., § 3. z. č. 80./24 Sb. z. a n., dľa § 2. tr. z. nemôže byť v tomto prípade použité.

Najvyšší súd mohol dľa na tú žiadosť obžalovaného, aby § 92. tr. z. bol dodatočne upotrebený, lebo otázka výmery trestu bola právoplatne riešená rozsudkom Najvyššieho súdu číslo Kr. III. 247/22.

Najvyšší súd poznamenáva, že súdna tabuľa bola by mala rozhodovať v tejto veci usnesením, a nie rozsudkom, lebo dľa § 7. zák. č. 562/1919 v dodatočnom pokračovaní o podmienečnom odsúdení súd prvej stolice má rozhodovať usnesením, z čoho plynie, že i vyšší súd preskúmváší toto usnesenie, leu usnesením môže rozhodovať v smysle zvláštného nariadenia zákona. (Usnesenie z 15. VI. 1924, č. Zm. III. 538/24.)

Dr. C. Bařinka:

Přehled občanských rozhodnutí N. S.

I. Jestli nebola dohoda dľa § 86. b. 3 žel. d. r. medzi dráhou a odosielateľom pojatá do nákladného listu, musí dráha, chce-li sa sprostít ručebnej povinnosti, dokázat zavinenie odosielateľa.

II. Dráhu nepostihuje povinnosť kontrolovať spôsob naloženia tovaru, ktorý si odosielateľ sám naložil.

Najvyšší súd dovolacej žiadosti žalovaného čl. äřáru vyhovel, rozsudok odvolacieho súdu zmenil, žalobu zamietnul. Dľa § 84. žel. dop. r. železnica ručí za škodu, vzišlú ztratom, úbytkom, alebo poškodením tovaru v dobe od prijatia jeho k doprave až do dodania, leda že by škoda bola spôsobená zavinením oprávneného príkazca atď. Dokáže-li tedy železnica, že škoda vznikla zavinením odosielateľa, je prostá ručebnej povinnosti.

Na tom ničoho nemení ustanovenie § 86. bodu 3. žel. dopr. r., ktorý stanoví právnu domnienku, bola-li ujednaná medzi odosielateľom a železnicou dohoda o tom, že odosielateľ tovar sám naloží a bola-li táto úmluva do nákladného listu pojatá: že škoda vznikla vadným naložením tovaru odosielateľom.

V tomto prípade úmluva taká do nákladného listu pojatá nebola, neplatí tedy v prospech žalovaných štátnych dráh právna domnienka hore uvedená a musely žalované dráhy, chciac sa sprostíť ručebnej povinnosti dokázať, že odosielateľ tovar sám naložil a že škoda povstala vadným naložením. Dľa skutkového stavu, odosielateľ vína, ktorého je žalujúca firma cesionárkou, víno do vagónu sám naložil, svojimi zámkami uzamknul a ďalej, že škoda, o ktorú sa jedná, povstala vadným naložením vína.

Podarilo sa preto žalovaným čl. štátnym dráham dôkaz., že škoda bola spôsobená zavinením oprávneného príkazca, t. j. odosielateľa a dráhy za škodu tú neručia.

Zbýva ešte riešiť otázku, či žalovaná strana nezavinila škodu spoločne s odosielateľom tým, že spôsob naloženia vína svojimi zriadenkami nekontrolovala, a vady shľadané nedala odstrániť.

Tu treba zdôrazniť, že jednak žel. dopr. rád takej povinnosti železnici neukladá, jednak že odosielateľ, uzamknúvši naložený vagón svojimi zámkami, železnici jakúkoľvek kontrolu správnosti naloženia vína sám zneвозмоžnil. Preto nelzá o spoluzavinení železnice hovoriť.

Ponevác strana žalovaná preukázala zavinenie škody odosielateľom, je v smysle § 84. žel. dopr. r. sprostená svojej ručebnej povinnosti a žaloba o náhradu škody žalujúcou firmou podaná, je bezzákladná.

Rv III. 248/232 z 26. IX. 1924.

Zaplatí-li poistený splatné poistné po navstavšej škode, aniž preukázal výnimku § 485. b. 4 obch. z., nemôže sa dovolať platnosti smluvy.

Podľa skutkového stavu mala žalujúca strana zaplatiť poistné dňa 1. XII. 1920;

Žalovaná vyzvala žalujúcu dopisom, ktorý poslednejšia 12. XII. 1920. prevzala, aby zaplatila už sročné poistné.

U žalujúcej v noci s 13. na 14. XII. vznikol oheň, ktorý jej škodu, v žalobe uplatňovanú, zapríčinil.

Žalujúca 14. XII. 1920 zaplatila poistné, toto žalovanou stranou aj prijaté bolo, a po prijatí poistného žalovanou oznámila tejto, že v noci u nej vznikol oheň a jej škodu spôsobil.

Pri tomto skutkovom stave porušením materiálneho právneho pravidla, obsaženého v bode 4. § 485. obch. zákona, uznal odvolací súd, že žalovaná na základe jestvujúcej poistnej smluvy je povinná odškodné vyplatiť.

Z hore uvedeného skutkového stavu nasleduje, že žalujúca bola povinná zaplatiť poistné bezodkladne po vyzvaní na platenie. Neučinila-li tak behom 2 dní a penie-li zistené, že žalujúca bola hatená 12. a 13. XII. tak učiniť, na strane žalovanej znášanie nebezpečenstva škody a účinok poistnej smluvy prestal.

A pokiaľ by sa dovolací súd aj pripojil tomu najpriaznivejšiemu stanovisku, ktoré žalujúca strana na ústnom dovolacom pojednávaní uplatňovala, že v dopise žalovanej nebol deň platenia poistného určený, že tedy nebola v opozdení, keď 14. XII. 1920. poistné zaplatila, — aj to by len podporovalo to stanovisko, že do zaplataenia poistného bola smluva in suspensio bezpochybne v tom smysle, že behom toho času poistné veci nezhytnú.

A nemôže sa žalujúca s úspechom odvolávať na to, že žalovaná strana poistné prevzala, lebo tu je obmyselné pokračovanie na strane žalujúcej, ktorá prv zaplatila poistné a len potom oznámila oheň, veď nemožno úspešne tvrdiť, že by žalovaná bola prijala poistné a zachovala v účinnosti poistnú smluvu aj v tom prípade, keby bola vedela prv o ohni. N. S. dovolacej žiadosti žalovanej vyhovel a žalobu zamietnul.

Rv III. 759/22 z 26. IX. 1924.